

Schimbarea, cuvântul de ordine

LIVIU SAV

liviu.sav@gmail.com

Sfârșitul anului 2008 a adus foarte multe schimbări concomitente și interdependente în România. Mai toate sferele de activitate par să fie afectate de schimbări.

Au avut loc schimbări în plan financiar, datorate pe de o parte crizei financiare internaționale, care se spune că a secat lichiditățile peste noapte, pe de altă parte normelor BNR, care au limitat creditarea către populație. Toată lumea simte că banii împrumutați costă mult mai mult acum față de în urma cu câteva luni și, de asemenea, este mult mai greu să îi obții. În mare parte, schimbările din plan financiar sunt cele care au provocat schimbările în plan socio-economic care au început deja să se simtă.

Schimbările în plan social se manifestă, în principal, prin apariția unei incertitudini majore cu privire la stabilitatea locului de muncă și a veniturilor viitoare, care pot produce ulterior frământări sociale. În plus, angajatorul devine din nou „vioara întâi”, după ce în ultima perioadă angajatul a avut un cuvânt greu de spus, iar statul se pare că va acorda din nou ajutoare sociale substanțiale.

Schimbările în plan economic se conturează mai greu, în parte și datorită faptului că se așteaptă materializarea schimbărilor politice. Deocamdată, din zona economică vin mesaje de oprire sau amânare de investiții majore, reduceri de costuri și restructurări de activități. Sunt în principal acțiuni de conservare economică și, deocamdată, nu poate fi vorba de planuri de relansare economică.

Schimbările în plan politic par să fie semnificative și au loc atât la nivel

parlamentar, cât și guvernamental.

E greu de previzionat amploarea și direcția schimbărilor și cu atât mai puțin efectele, dat fiind interconectarea dintre aceste zone. Mai mult, orice schimbare dintr-un plan va produce în lanț schimbări sau cel puțin ajustări în celelalte zone. Probabil, va trece o perioada destul de lungă de timp până se va putea obține un echilibru.

Un aspect important, care nu trebuie neglijat, este reacția populației și a firmelor la schimbările care se produc. Ca principiu, este cunoscut faptul că există întotdeauna o rezistență puternică la schimbare. Nu de puține ori, firmele și persoanele fizice din România s-au opus schimbării de-a lungul timpului și de multe ori cu succes. Dar în general, erau schimbări punctuale ce puteau fi produse benevol pe anumite planuri (politic, socio-economic). Actuala schimbare, concomitentă și interconectată pe mai multe planuri, datorită amplitudinii și puterii ei, ne va duce cu ea indiferent dacă vrem sau nu. Mai mult, sursa ei este în afara controlului nostru, și astfel nu o putem stopa. Eventual, există instituții care îi pot influența amploarea prin pârghii politice, economice, financiare, sociale sau fiscale. Este important ca aceste pârghii să fie folosite într-un mod corespunzător pentru a obține beneficii de pe urma schimbării.

Prin urmare, ceea ce putem face este să mergem în direcția schimbării, să identificăm și să folosim oportunitățile care apar și să ne ferim de riscurile care ne amenință la tot pasul.

Rămâne de văzut cine vor fi câștigătorii și cine vor fi perdanții acestei schimbări majore.